

Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere

Contracte de peste 10 miliarde de lei, în curs de semnare sau de evaluare

Accelerarea marilor proiecte de investiții în infrastructura de transport va determina revigorarea economiei naționale în perioada imediat următoare, a reconfirmat ministrul Transporturilor, Lucian Bode. Aceasta pentru că putem atrage fonduri europene de aproape 11 miliarde de euro alocate prin Programul Operațional Infrastructură Mare.

Ca urmare, șantierele de infrastructură au rămas deschise pe perioada stării de urgență. Mai mult, chiar au început lucrările și la alte șantiere noi cum sunt: Sibiu - Pitești, DN2 - A2, pasajul Mogoșoia sau centura de sud Timișoara.

Se pare că nu se pune problema banilor pentru plata lucrărilor. "Am virat o parte din bani și suntem pregătiți cu sumele necesare chiar dacă lucrările vor înainta mult mai repede decât cele care sunt planificate pentru acest an", a mai dat asigurări ministrul Transporturilor.

Marile proiecte de investiții în infrastructura de transport rutier sunt în responsabilitatea CNAIR SA, companie cu rol strategic în dezvoltarea economico-socială a țării.

Mariana Ioniță, directorul general al CNAIR – Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere

Rolul marilor șantiere de infrastructură rutieră este să susțină economia națională

Antreprenorii au fost informați că în această perioadă de criză sanitară rolul marilor șantiere de infrastructură rutieră este acela de a susține economia națională, ne-a declarat Mariana Ioniță, directorul general al CNAIR – Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere.

Ca urmare, CNAIR a luat o serie întregă de

măsuri pentru a evita să se ajungă la blocaje pe șantiere. Pentru fluidizarea activității pe șantiere și gestionarea permanentă a resurselor sunt organizate videoconferințe săptămânal cu toți antreprenorii de pe marile șantiere. În cadrul acestor întâlniri sunt prezentate atât calendarul săptămânal, cât și aspectele relevante ale proiectelor de investiții.

"Acest mod de lucru asigură continuitatea unui parteneriat instituțional și abordarea proactivă pentru buna implementare a proiectelor și

reducerea blocajelor", susține doamna Ioniță. De asemenea, pentru a nu fi afectată activitatea de pe șantiere, oficialii CNAIR au solicitat constructorilor să respecte măsurile de protecție, iar cazarea muncitorilor să se facă în zona șantierei în așa fel încât să evite infectarea angajaților.

La începutul crizei sanitare, au fost înregistrate unele sincope în asigurarea pe șantiere a unor materiale din import din cauza măsurilor restrictive luate de câteva state. Dar, odată deschise coridoarele verzi pentru tranzitul mărfurilor, procedurile de transport au fost simplificate, astfel încât transportul mărfurilor nu mai reprezintă o problemă.

În ceea ce privește funcționarea CNAIR, au fost luate măsuri de protecție, au fost achiziționate echipamente de protecție pentru angajați, astfel încât activitatea să se desfășoare corespunzător. Măsuri speciale au fost luate pentru protejarea angajaților din Agențiile de Control și Încasare din punctele de trecere a frontierei, aceștia fiind cei mai expuși posibilității de infectare cu noul virus.

Starea de urgență nu întârzie derularea achizițiilor publice

Procedurile de achiziție publică se desfășoară conform graficelor stabilite prin planul anual de achiziție publică, fără întârzieri din cauza stării de urgență. Dimpotrivă, spune doamna Ioniță, au fost luate mai multe măsuri chiar pentru a accelera procesele de evaluare a ofertelor. Astfel, a fost mărit numărul de membri ai comisiilor de evaluare. În plus, aceștia au fost degrevați de alte sarcini. Au fost cooptați în cadrul comisiilor și unii experți. De asemenea, au fost stabilite calendare strânse pentru fiecare etapă a evaluării.

"Sunt în curs de semnare cinci contracte de lucrări în valoare de peste 2,35 miliarde lei și șapte contracte de servicii în valoare de peste 60 milioane lei, fără TVA. De asemenea, avem în curs de evaluare în diverse stadii zece contracte de lucrări în valoare de aproape 7,4 miliarde lei fără TVA", ne-a spus doamna Ioniță.

Pentru accelerarea proceselor de evaluare, CNAIR a solicitat, în cadrul Acordului de

asistență tehnică PASSA, ca, împreună cu experții tehnici, să îmbunătățească activitatea comisiilor de evaluare. Aceasta cu scopul de a reduce întârzierile înregistrate și, pe viitor, de a respecta termenele prevăzute de lege.

În acest sens, oficialii CNAIR au în vedere colaborarea cu:

-10 experți tehnici – pentru analiza propunerilor tehnice, verificarea soluțiilor oferite prin raportare la cerințele beneficiarului și la documentația tehnică,

- 4 experți juridici - pentru analiza amendamentelor propuse de ofertanți la Condițiile Specifice și la Acordul contractual,

- 4 experți economici - pentru analiza ofertelor din punct de vedere economic.

”Infrastructura rutieră, fiind domeniu strategic, are nevoie de finalizarea cu celeritate a procedurilor de evaluare a ofertelor depuse în cadrul procedurilor de licitație aflate în derulare, astfel încât să se evite dezangajarea fondurilor nerambursabile alocate în acest exercițiu financiar”, a subliniat Mariana Ioniță, directorul general al CNAIR.

Calitatea documentațiilor tehnico-economice, preocupare de bază a CNAIR

”Este important ca pentru noile proiecte de investiții să promovăm documentații tehnico-economice calitative care să asigure baza desfășurării unui proces continuu în timpul execuției lucrărilor”, spune doamna Ioniță.

În acest sens, pentru noul cadru financiar sunt în pregătire documentații tehnico-economice la faza de proiect tehnic (de exemplu, pentru drumurile de mare viteză Ploiești – Buzău – Focșani – Bacău - Pașcani, Autostrada Bacău - Brașov, etc)

Pentru documentațiile deja elaborate, CNAIR a luat o serie de măsuri organizatorice la nivelul companiei pentru a crea posibilitatea revizuirii și îmbunătățirii acestora prin personal propriu. Astfel, a fost creat un birou de proiectare în cadrul Direcției Tehnice. Totodată, au fost implicate în activitatea de verificare a executării studiilor de teren inclusiv structurile din teritoriu (Direcțiile Regionale de Drumuri și Poduri, Secțiile de Drumuri Naționale).

Ținând cont de faptul că a elaborat primul Model Național de Transport, model avizat de reprezentanții Comisiei Europene, institutul de cercetare CESTRIN (Centrul de Studii Tehnice Rutiere și Informatică) a fost implicat în realizarea studiilor.

Tot prin CESTRIN au fost achiziționate cele mai noi echipamente de monitorizare și verificare a calității lucrărilor.

Pentru asigurarea calității corespunzătoare a documentațiilor tehnico-economice deja

elaborate, acestea sunt verificate și îmbunătățite de către experții BEI/PASSA în baza contractelor de asistență tehnică.

”Nu în ultimul rând, am inițiat o colaborare permanentă cu societatea civilă, respectiv cu ONG-urile implicate în activități de mediu și infrastructură, astfel încât să fie preluate observațiile acestora încă din faza de proiect. Acest mod de lucru va contribui la reducerea timpilor alocăți următoarei avizări a proiectelor”, mai spune Mariana Ioniță.

Multiplele solicitări de clarificări au dus la nerespectarea termenelor

Atragerea fondurilor europene alocate pentru proiecte de investiții depinde și de derularea procedurilor de achiziție publică în termenele stabilite pentru a nu interveni întârzieri majore.

”Încă din prima zi a mandatului meu, am solicitat Direcției Achiziții Publice să prezinte calendarele procedurilor de achiziții publice și situațiile privind licitațiile suspendate sau anulate.

Astfel, am identificat șase proceduri de achiziție suspendate și depunem eforturi ca în perioada următoare să nu mai avem nicio procedură de achiziții blocată”, spune doamna Ioniță.

Principalul motiv al suspendării unor proceduri a fost nerespectarea termenelor de răspuns la clarificările solicitate de ofertanți. ”Într-adevăr, în cadrul unor proceduri au fost foarte multe solicitări de clarificări, ceea ce a dus la nerespectarea termenelor”, admite doamna Ioniță.

În ceea ce privește procedurile anulate, directorul general CNAIR da ca exemplu licitația pentru contractul de proiectare și execuție a lărgirii la patru benzi a DN 7 Bâldana – Titu, km 30+950 - 52+350. Motivul anulării a fost că ofertantul desemnat câștigător nu a mai prelungit nici valabilitatea ofertei și nici a garanției de participare. Ca urmare, și-a pierdut calitatea de ofertant. Dar, nu a mai existat niciun alt operator economic/asociere în cadrul procedurii de achiziție care să aibă oferta și garanția de participare valabile.

Spre deosebire de unele autorități publice locale ce se confruntă cu lipsa de ofertanți în licitațiile lansate pentru atribuirea unor contracte de investiții publice, CNAIR nu are această problemă.

În general, procedurile de achiziții pentru contractele de lucrări lansate de către CNAIR sunt atractive pentru cei din industrie, fiind de valori mari și foarte mari.

”Am avut unele proceduri la care nu s-a înregistrat un număr corespunzător de participanți din cauza unor documentații tehnico-economice considerate insuficiente, dar CNAIR a corectat ulterior aceste aspecte”, subliniază doamna Ioniță.

Toți constructorii își primesc în timp util banii pe lucrări

Fiind interesați ca proiectele finanțate din fonduri europene să se deruleze fără sincope, oficialii au încercat să asigure fluxul de plăți corespunzător. Astfel că ”situația plăților pentru lucrările executate este în grafic, toți constructorii își primesc în timp util banii pe lucrări”, după cum menționează doamna Ioniță, adăugând ”Chiar recent am luat o măsură procedurală foarte importantă în acest sens care să-i ajute și vă pot spune că la ora actuală nicio factură nu stă la plată în companie mai mult de 5 zile. Suntem foarte preocupați de asigurarea tuturor condițiilor bune de desfășurare a activității pe șantiere, decontarea lucrărilor executate fiind foarte importantă în acest sens”.

Șantierele de infrastructură depind de forța de muncă

Pentru a putea realiza marile proiecte de investiții rutiere este nevoie de forță de muncă. Directorul general CNAIR își pune speranțe și în muncitorii reveniți în țară din cauza pandemiei de coronavirus. ”Sper ca în acest an să deschidem noi șantiere, astfel încât să profităm și de forța de muncă venită în țară în ultima perioadă”, spune Mariana Ioniță.

În situația specială în care ne aflăm, guvernarea menține șantierele deschise și chiar vor să le dezvolte pentru a susține economic România. De altfel, la nivel guvernamental, menținerea în activitate a șantierelelor reprezintă o prioritate.

”Se cunoaște că motorul economiei naționale este reprezentat de marile proiecte de investiții. Mai mult, proiectele de infrastructură de transport au rol multiplu în dezvoltarea economiei

naționale, ținând cont că realizarea lor are un impact deosebit asupra tuturor sectoarelor economice: industrie, agricultură, turism, etc. În situația de criză generată de coronavirus, menținerea șantierelor marilor proiecte de investiții la cota maximă asigură susținerea economiei naționale”, afirmă Mariana Ioniță.

În contextul în care țările europene se pregătesc să implementeze ample programe de investiții publice pentru a-și revigora economiile, este de așteptat ca acestea să încerce să atragă mai mulți muncitori calificați oferindu-le remunerații și avantaje sporite. Astfel ar putea să se accentueze penuria de forță de muncă cu grad mare

de calificare de pe piața românească, punând în pericol derularea lucrărilor pe șantiere.

Guvernul pare conștient de această situație și a aprobat recent unele prevederi legislative în favoarea lucrătorilor din construcții. Ca urmare, Casa Socială a Constructorilor poate asigura protecția socială și pe durata stării de urgență, nu numai pe perioada întreruperii activității din cauza condițiilor meteorologice nefavorabile. Totodată, Casa se va putea implica în formarea profesională continuă a salariaților din activitatea de construcții și de producere a materialelor de construcții. ■

Fără lucrători calificați vom pierde oportunitatea unor investiții de miliarde de euro

Miliarde de euro vor fi investite în economiile țărilor membre ale Uniunii Europene pentru a depăși criza economică apărută din cauza pandemiei de coronavirus. ”Așa cum a făcut și Planul Marshall original, ajutând la refacerea Europei după al Doilea Război Mondial”, după cum a spus președinta Comisiei Europene, Ursula von der Leyen.

Fiecare țară va încerca să investească fonduri cât mai mari în proiecte de investiții publice pentru a-și revigora economia. Și nu va fi vorba numai de a obține fonduri, ci și de asigurarea forței de muncă necesare pentru a

putea derula ample programe de investiții.

Chiar și înaintea anunțării noilor planuri, economiile țărilor europene aveau nevoie de forță de muncă și o importau din statele mai puțin dezvoltate. De altfel, chiar în plină pandemie și în pofida pericolului de răspândire a noului coronavirus, occidentalii nu au renunțat să atragă muncitori străini. Germania, Austria, Anglia au aranjat transporturi speciale ca să aducă lucrători agricoli din România și Bulgaria. Iar muncitorii calificați din construcții nici nu au fost puși în situația de a reveni din țările în care lucrează.

Așa că demararea programelor de investiții tip Marshall este de așteptat să ducă la creșterea cererii de forță de muncă. Iar antreprenorii din țările europene vor concura pentru atragerea muncitorilor calificați asigurându-le condiții din ce în ce mai bune pentru angajare și formare profesională. Companiile românești, private și publice, vor trebui de asemenea să aibă suficienți lucrători calificați pentru a putea derula proiecte de investiții prin care să atragă fonduri cât mai mari.

Firmele de construcții au sperat că vor putea angaja dintre muncitorii reveniți în țară din cauza pandemiei și a suspendării activității unor șantiere din străinătate. Dar nu s-a întâmplat așa. Antreprenorii din țările europene au luat măsuri ca să își păstreze lucrătorii calificați, au negociat cu autoritățile și activitatea șantierelor a fost reluată destul de repede. În România s-au întors, se pare, muncitori necalificați, dar nici aceștia nu au făcut în număr semnificativ solicitări de angajare. Asta pentru că salariile și condițiile de la noi sunt încă mult sub nivelul celor din țările occidentale.

Sistemele de protecție socială din străinătate asigură muncitorilor avantaje de care nu beneficiază în țară

Facilitățile fiscale acordate sectorului de construcții începând din luna ianuarie a anului trecut nu au fost suficiente pentru a-i face pe muncitorii calificați din construcții să revină în țară în număr mare. Ei au nevoie de salarii mai mari și de facilități și avantaje comparative cu cele de care beneficiază în străinătate. Iar asta se asigură printr-un preț mai ridicat plătit pentru lucrările de construcții, dar și prin obligații impuse angajatorilor. În străinătate, prin contractele colective la nivel de sector sunt asigurate muncitorilor protecție socială pe timpul în care nu lucrează din cauza vremii nefavorabile, pensii ocupaționale, cursuri de calificare, spor de vechime, burse pentru copii, prime de sărbători, etc.

Aceste avantaje sunt furnizate angajaților din construcții de către organizații care colectează contribuții de la angajatori, angajați, beneficiari. Prin astfel de sisteme, angajații obțin condiții mai

